

PROF. DR. FRIEDRIH FALKE'NİN TÜRK ZİRAAT VE BİLİM HAYATINA KATKILARI

Yrd. Doç. Dr. Selman YAŞAR*

Öz

Türk Milleti'nin Milli Mücadele'yi kazanarak bağımsızlığını kazanmasını sağlayan Atatürk, savaş sonrasında kurduğu Türkiye Cumhuriyeti'ni sağlam temeller üzerine inşa etmek için uğraşmıştır. Bunu gerçekleştirmek için tarım alanında ülkenin ihtiyacı olan uzmanların yetiştirilmesi amacıyla Ankara'da Yüksek Ziraat Enstitüsü'nü kurmuştur. Bu okulun kuruluşu için Alman Prof.Dr.Friedrich Falke görevlendirilmiştir. Prof.Falke yaptığı çalışmalarla Türk tarımının ve bilim hayatının gelişmesinde önemli katkılar sağlamıştır.

Anahtar kelimeler: Atatürk, Friedrich Falke, Yüksek Ziraat Enstitüsü, Ankara.

The Contrubitions of Prof. Dr. Friedrih Falke to the Turkish Agriculture and Science Life

Abstract

Providing the independence of the Turkish nation winning the National Struggle, Ataturk founded the Republic of Turkey after the war was engaged to build on solid agriculture has established Higher Institute of the Agriculture in Ankara.For the establishment of this school has been appointed German Prof.Dr.Friedrich Falke. Prof.Falke his work has contributed significantly to the development of Tukrkish agriculture an life sciences.

Keywords: Atatürk, Friedrich Falke, Higher İnstitute of Agriculture, Ankara

Milli Mücadele'yi başarıya ulaştırarak Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Atatürk, Türk Milletinin layık olduğu çağdaş uygarlık düzeyine çıkarılması için de çaba harcamıştır. Türk köylüsünün iyi bir şekilde yetiştirilmesi ve böylece tarımın geliştirilmesini amaçlayan Atatürk, bunun gerçekleşmesi için gerekli uzmanların da yetiştirilmeleri gerektiğine inanmıştır. Bu amaçla Ankara'da 1933 yılında Yüksek Ziraat Enstitüsü kurulmuştur. Bu okulun kuruluş ve çalışmalarını düzenlemek amacıyla Alman bilim adamlarından faydalanılmıştır. Okulun kuruluşu için Alman Prof.Dr. Friedrich Falke görevlendirilmiştir. (BCA.30.18.01.02.32.71.15), (BCA.30.18.01.02.33.6.10)

1932 yılında Leipzig Üniversitesi profesörlerinden Friedrich Falke Ankara'ya çağırılmıştır. Esaslarını Falke'nin hazırladığı kanuna göre dört fakülteden oluşan Yüksek Ziraat Enstitüsü kurulmuştur.(Birand, 1960, s.20) Falke, Yüksek Ziraat Enstitüsü laboratuarlarının gereksinimleri bakımından hazırlık yaparak bu araçların vaktinde gelmesini sağlamak ve öğretim

---

* Batman Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi.

kadrosunu oluşturacak olan Alman profesörlerini belirlemek üzere Almanya'ya dönmüştür (Çiftçi, 2008, s.2,3). 30 Ekim 1933'te (Kadıoğlu, 2007,2008, s.186) Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü'nün açılışı saat 16.00'da Rektörlük binası önünde, başta Başbakan İsmet İnönü olmak üzere Ziraat Vekili ve Alman Rektör Prof.Dr. Friedrich Falke ile Almanya'dan gelen profesörler ve davetlilerin katılımıyla yapılmıştır (Akman, 1978, s.24). Yönetimini Profesör Dr.Falke'nin üstlendiği bu okulda tarım, veterinerlik, doğa bilimleri, teknoloji ve ormancılık olmak üzere 5 ayrı bölüm bulunmaktadır (von Kral, 2010, s.71,72).

Falke görevini yaparken yanında tercüman olarak bir Alman görevlendirilmiştir (BCA.30.18.01.02.35.21.8). Falke'nin yanında getireceği uzmanlar 4 Mart 1933 tarihinde onaylanmıştır (BCA.30.18.01.02.34.15.9). Friedrich Falke ve diğer Alman bilim adamlarının sözleşmeleri belirli sürelerle uzatılmıştır. Falke'nin görev süresi en son 15 Temmuz 1939 tarihine kadar uzatılmıştır (BCA.30.18.01.02.70.96.7). 1938 yılında Falke'nin ayrılmasıyla beraber diğer Alman bilim adamları da ülkelerine dönmüşlerdir (Kadıoğlu, 2007,2008, s.186).

1933'te yeni enstitü binalarının tamamlanması ile "Yüksek Ziraat Enstitüleri" adıyla açılan okul Alman iktisatçı Prof.Dr. Falke tarafından "Müşavir Rektör" olarak yönetilmiştir (Yavuz, 2010, s.279). Okulda, 19 Ocak 1933 tarihinde Y.Z.E.'ne tayin edilen Falke'den başka 16 Alman hoca görev yapıyordu. Hepsi de Falke gibi Ordinaryüs idi (1933-1934 Senesi Ders ve Tatbikat Planı, s.21).

Daha önce Almanya'da Leipzig Üniversitesi Rektörü olarak görev yapan (Akman, 1978, s.43). Falke, 1933-1934, 1934-1935,1935-1936, 1936-1937 eğitim öğretim yıllarında rektörlük görevini sürdürmüştür.1938 yılında görevden alınmıştır (Çiftçi, 2008, s.286). Falke, aynı zamanda Ziraat Ekonomisi Enstitüsü'nün müdürlüğü görevini de yürütmüştür. Ziraat Alet ve Makinaları Enstitüsü'nün müdürlüğünü ve Lif Teknolojisi ve Köy Sanatları Enstitüsü müdürlüğünü de vekâleten yürütüyordu (Akman, 1978, s.33-40). 1933 yılında İktisadiyat Enstitüsü müdürlüğü de yapan Falke, aynı yıl, Zirai Sanatlar ve Zirai Teknik Fakültesi'nin müdürlüğünü de vekâleten yürütmüştür (1933-1934 Senesi Ders ve Tatbikat Planı, s.17, 20).

Enstitü kurulduğu günden itibaren çağdaş ziraat yöntemlerinin öğretilip uygulandığı bir kurum olmuştur. Rektör Prof.Dr. Falke, Enstitü'nün durumun hakkında 1935 yılında hazırladığı Muhtıra'da Enstitü'de yapılan öğretimin amacını ve bu amaca ulaşmada bilimsel araştırmanın yerini çok açık bir biçimde ortaya koymuştur:

"Diploma imtihanlarının verilmesiyle muayyen meslek sahalarında elde edilen umumî malûmat isbat edildikten sonra Doktora imtihanları ve habilitasyonlar, müstakbel Türk ilmini temsil edecek akademik neslin yetişmesini temin eden ilk basamaklardır. Çünkü Yüksek Ziraat Enstitüsünün

gayesi, yalnız ilmî temellere isnat eden ve bu günki ilmin seviyesile mütenasip derecede bir meslek bilgisi vererek Memleketin gittikçe artan ihtiyacını karşılayacak, bilgiye susamış kanaatkâr gençler yetiştirerek Milletın manevi ve kültür seviyesini yükseltmekle iktifa etmek değildir. Yüksek Enstitü aynı zamanda bizzat ilmin bir ocağı olmak gayesini istihdaf etmektedir. Burada Millî temellere dayanan ve Memleket ve millete has olan muhtelif mes'eleleri hallederek inkişaf edecek bir ilim kurulması matluptur. Memleket ve Milletın tabîi hususat ve şartlarını yakından tetkik edecek olan bir Yüksek Ziraat Enstitüsü'nün vazife ve hedefleri, bilhassa Millî bir ilmin kurulmasına esas teşkil etmeğe çok müsaittir" (Aras, Dölen ve Bahadır, 2007, s.223).

Prof.Dr. Friedrich Falke, Enstitü'nün çağdaş eğitimin gereklerini yapacak şekilde kurulup gelişmesini sağlarken bir yandan da Türk ziraatinin gelişmesine katkıda bulunacak kişilerin yetişmesinde de faydalı olmuştur. Yüksek Ziraat Enstitüsü'nde Prof.Dr. Freidrich Falke'nin yetiştirdiği bu öğretim üyeleri şunlardır:

1. Esat Ahmet Bozkaya: Falke'nin yanında doktorasını yapmıştır.
2. Kazım Köylü: Falke'nin yanında doktorasını yapmıştır.
3. Sadri Aran: Falke'nin yanında doktorasını yapmıştır.
4. Cemil Çalgüner: Falke'nin yanında doktorasını yapmıştır (Akman, 1978, s.64-77).

Friedrich Falke'nin bu öğrencilerini yetiştirirken 1933-1934 eğitim yılında verdiği dersler şunlardır:

1.Ziraat Fakültesi

Umumi ve Tatbiki İktisat

Zirai İktisat, Ziraat Politikası, Zirai İdare İlmi, Ormancılık

İktisadiyat Enstitüsünde (3 Numaralı Bina)

Bu ders programı 3 smestreliktir.

İktisat İlmine Methal, İktisadın mahiyeti ve iktisadi esas mefhumlar

Umumi İktisat I.Kısım İktisadın tabiatla, devletle, cemiyetle, halk ile ilim ile ve teknik ile münasebeti

Umumi İktisat II. ve III. Kısım İktisadın amilleri (say ve sermaye) ve teşkilatı iktisadiye (işletme şekilleri, pazarlar, nakit, bankalar, iktisadi ilmi mali)

Tatbiki İktisat I.Kısım Küçük sanayi, büyük sanayi, ticaret ve seyri sefer, bilhassa Türkiye nazarı dikkate alınmak üzere bunların ziraatle münasebetleri

Tatbiki İktisat II. Kısım İktisadı Zirai (Zirai işletme ilmi)

Ziraat Politikası

Zirai İdare İlmi Kooperatifler, köylünün refahı, toprağına ve vatanına muhabbet duygusu, ziraat odaları

Anadolu İktisadiyatı

İktisadiyat Tatbikatı(müptediler için)

Zirai Defter Tutma Tatbikatı

İlmi Araştırma Çalışması tam ve yarım gün
İktisadi ve Zirai eksküriyonlar
Tedrisat ve tatbikat Dr.Şevket Raşit Bey'in yardımı ile

2.Ziraat Sanatları Fakültesi
Köylü El İşleri, Zirai Yurt İşleri
Köylü İşleri Enstitüsü'nde
Köylü el işlerinin mahiyet ve ehemmiyeti

Köylü yurt işlerinin her bir şubesine methal, Yüksek Enstitü'nün tedrisat atelyelerinde(nebatat boyaması, dokumacılık, ilmekleyicilik, örmecilik, tahta işlemek, demircilik, hasırcılık ve sepetçilik)

Ders ve öğretme asistanı Tefvik Eşref Bey'in yardımı ile(1933-1934 Senesi Ders ve Tatbikat Planı, s.6,13)

Friedrich Falke'nin 1934-1935 eğitim yılında verdiği dersler ise şunlardır:

Ziraat Fakültesi

Umumi ve Tatbiki İktisat

Halk İktisadiyatı, Umumi ve Hususi Zirai İktisat(İşletme İlmî), Ziraat Politikası, Zirai İdare İlmî, Ormancılık

İktisadiyat Enstitüsünde (3 Numaralı Bina)

Bu ders programı 3 s6mestreliktir

İktisat İlmîne Methal, İktisadın mahiyeti metodiği, sistematidiği, tarihi ve iktisadi esas mefhumlar

Umumi İktisat (Halk İktisadiyatı) I.Kısım İktisadın esasları, İktisadın tabiatla, devletle, cemiyetle, halk ile, ilim ile ve teknik ile münasebeti

Umumi İktisat II. Kısım İktisadın amilleri (Tabiat, say ve sermaye) istihsalin teşkilatı ve prensibi (işletme şekilleri, serbest rekabet ve hudutları)

Umumi İktisat III. Kısım Seyrüsefer ve eşya nakliyatı (Pazar, nakid, banka, kredi muameleleri). İktisadın neticeleri(varidat ve eşya istihlakı) iktisadi ilmi mali

Tatbiki İktisat(Halk İktisadı Politikası) Küçük sanayi, büyük sanayi, ticaret ve seyri sefer, bilhassa Türkiye nazarı dikkate alınmak üzere bunların ziraatle münasebetleri

Umumi ve Tatbiki İktisadı Zirai (Zirai işletme ilmi)

Ziraat Politikası

Zirai İdare İlmî (Kooperatifler, köylünün refahı, toprağına ve vatanına muhabbet duygusu, ziraat odaları)

2.Ziraat Sanatları ve Tekniği Fakültesi

Köylü El İşleri, Zirai Yurt İşleri

Köylü İşleri Enstitüsü'nde

Köylü el işlerinin mahiyet ve ehemmiyeti

Köylü yurt işlerinin her bir şubesine methal, Yüksek Enstitü'nün tedrisat atelyelerinde(nebatat boyaması, dokumacılık, ilmekleyicilik, örmecilik, tahta işlemek, demircilik, hasırcılık ve sepetçilik)

Ders ve öğretim asistanı Tevfik Eşref'in yardımı ile(1934-1935 Senesi Ders ve Tatbikat Planı, s.5-13)

Falke'nin 1935-1936 öğretim yılında verdiği dersler şunlardır:

Ziraat Fakültesi

Umumi ve Tatbiki İktisat

Halk İktisadiyatı, Umumi ve Hususi Zirai İktisat(İşletme İlmî), Ziraat Politikası, Zirai İdare İlmî, Ormancılık

İktisadiyat Enstitüsünde (3 Numaralı Bina)

Bu ders programı 4 sömestrelidir

İktisat İlmîne Methal, İktisadın mahiyeti metodîği, sistematiği, tarihi ve iktisadi esas mefhumlar

Umumi İktisat (Halk İktisadiyatı) I.Kısım İktisadın esasları, İktisadın tabiatla, devletle, cemiyetle, halk ile, ilim ile ve teknik ile münasebeti

Umumi İktisat II. Kısım İktisadın amilleri (Tabiat, say ve sermaye) istihsalin teşkilatı ve prensibi (işletme şekilleri, serbest rekabet ve hudutları)

Umumi İktisat III. Kısım Seyrüsefer ve eşya nakliyatı (Pazar, nakid, banka, kredi muameleleri). İktisadın neticeleri(varidat ve eşya istihlakı) iktisadi ilmi mali

Tatbiki İktisat(Halk İktisadı Politikası) Küçük sanayi, büyük sanayi, ticaret ve seyri sefer, bilhassa Türkiye nazarı dikkate alınmak üzere bunların ziraatle münasebetleri

Umumi ve Tatbiki İktisadı Zirai (Zirai işletme ilmi)

Ziraat Politikası

Zirai İdare İlmî (Kooperatifler, köylünün refahı, toprağına ve vatanına muhabbet duygusu, ziraat odaları)

Tatbiki İktisat II. Kısım İktisadı Zirai (Zirai işletme ilmi)

Ziraat Politikası

Zirai İdare İlmî Kooperatifler, köylünün refahı, toprağına ve vatanına muhabbet duygusu, ziraat odaları

İktisadiyat Tatbikatı(müptediler için)

Zirai İktisat İlmî Tatbikatı

Zirai Defter Tutma Tatbikatı

İlmî Araştırma Çalışması tam ve yarım gün

İktisadi ve Zirai ekskürziyonlar

Tedrisat ve tatbikat Dr.Şevket Raşit, Dr.Kazım Rıza, Dr.Yusuf Saim Atasagun ve Dr.Şerif Nuri'nin yardımları ile

Zirai Makineler ve Aletler İlmî

Zirai Makineler Enstitüsü'nde(3 Numaralı Bina) (Vekaleten)

Zirai Makineler, I.Kısım (Makine tekniğinde ve kuvvei muharrike makinelerinde esas bilgiler)

Zirai Makineler, II.Kısım(Ziraat Makineleri)

El ile kullanılan zirai aletler, bilhassa Türkiye nazarı dikkate alınarak

Zirai makineler laboratuarında tatbikat

İlerlemişler için ilmi tatbikat

Dersler ve tatbikat Dr.Esat Ahmet Bozkaya'nın yardımı ile

2.Ziraat Sanatları ve Tekniği Fakültesi

Köylü El İşleri, Zirai Yurt İşleri

Köylü İşleri Enstitüsü'nde (3 Numaralı Bina)

Köylü el işlerinin mahiyet ve ehemmiyeti

Köylü yurt işlerinin her bir şubesine methal, Yüksek Enstitü'nün tedrisat atelyelerinde (nebatat boyaması, dokumacılık, ilmekleyicilik, örmecilik, tahta işlemek, demircilik, hasırcılık ve sepetçilik)

Ders ve öğretim asistanı Tevfik Eşref'in yardımı ile.

Falke'nin 1936-1937 yılındaki okuttuğu dersler de şunlardır:

Ziraat Fakültesi

Ziraat İktisadiyatı

Umumi İşletmecilik İlmi(İstihsal vasıtaları, pazarlar ve satış şartları, işletme neveleri ve sistemleri, işletme neticeleri

Tatbiki İşletmecilik İlmi (İşletme Kurumu, işletme idaresi, tahmin ve takdir ilmi, kalkülasyon)

Zirai Defter Tutumu

Zirai Teşkilat ve İdare Bilgisi(Kooperatifçilik, ziraat teşkilatı, zirai yurt bakımı ve zirai refah bilgisi)

Zirai İşletmelerin İnkişaf tarihi(Zirai Tarihi)

Ziraat İktisadiyatı ve Tatbikatı

Zirai Defter Tutma Tatbikatı

İlmi Araştırmalar, tam ve yarım gün

2.Ziraat Sanatları ve Tekniği Fakültesi

Zirai Makineler ve Aletler İlmi

Zirai Makineler Enstitüsü'nde(3 Numaralı Bina)

Zirai Makineler, I.Kısım (Makine tekniğinde ve kuvvei muharrike makinelerinde esas bilgiler)

Zirai Makineler, II. Kısım(Zirai Makineleri)

Zirai Makineler, III. Kısım(Zirai Makineleri)

Zirai makineler laboratuvarında tatbikat. Vekâleten Friedrich Falke ve Esat Ahmet Bozkaya

İlerlemişler için ilmi tatbikat Vekâleten Friedrich Falke ve Esat Ahmet Bozkaya

Dersler ve tatbikat Doç.Dr. Esat Ahmet Bozkaya'nın yardımı ile

Köylü El İşleri, Zirai Yurt İşleri

Köylü İşleri Enstitüsü'nde

Köylü el işlerinin mahiyet ve ehemmiyeti

Köylü yurt işlerinin her bir şubesine methal, Yüksek Enstitü'nün tedrisat atelyelerinde(nebatat boyaması, dokumacılık, ilmekleyicilik, örmecilik, tahta işlemek, demircilik, hasırcılık ve sepetçilik)

Ders ve öğretim asistanı Tefvik Eşref'in yardımı ile(Çiftçi, 2008, s.219-251)

Falke, bir yandan Yüksek Ziraat Enstitüsü'nü yönetirken bir yandan derslere girmiş, bir yandan da Türk ziraatinin gelişimine katkı sağlayacak eserler vermiştir. Friedrich Falke'nin yayınladığı kitaplar şunlardır:

1. Türkiye'de Zirai Defter Tutumunun Gayesi ve Vazifeleri, Ankara 1935, Almandan Çeviren:Kâzım Köylü, Y.Z.E., Sayı:4, 55 Sayfa.
2. Köylünün Mahiyeti, Ankara 1935, Almandan Çeviren:Ş.R.Hatipoğlu, Y.Z.E., Çiftçiye Öğütler, Sayı:9, 24 Sayfa.
3. Umumi Halk İktisadiyatı, Kısım 1-2, Ankara 1935, Almandan Çeviren:Ş.R.Hatipoğlu, Y.Z.E., Sayı:2, 119 Sayfa.
4. Umumi Halk İktisadiyatı, Kısım 3, Ankara 1936, Almandan Çeviren:Ş.R.Hatipoğlu, Y.Z.E., Sayı:3, 74 Sayfa.
5. İktisat İlmine Methal, Ankara 1936, Almandan Çeviren:Ş.R.Hatipoğlu, Y.Z.E., Sayı:1, 100 Sayfa.
6. Umumi İktisat, C.1, Ankara 1938, Almandan Çeviren:Ş.R.Hatipoğlu, Y.Z.E., Sayı:4, 136 Sayfa.
7. Umumi İktisat, C.2, Ankara 1938, Almandan Çeviren:Ş.R.Hatipoğlu, Y.Z.E., Sayı:4, 75 Sayfa.
8. Umumi İktisat, C.3, Ankara 1938, Almandan Çeviren:Ş.R.Hatipoğlu, Y.Z.E., Sayı:4, 103 Sayfa.
9. Kooperatifçilik, Ankara 1938, Almandan Çeviren:Ş.N.İlkmen, Y.Z.E., Sayı:57, 62 Sayfa.
10. Zirai İktisat İlmi, Ankara 1938, Almandan Çeviren: K.Köylü, Y.Z.E., Sayı:58, 60 Sayfa. (Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Yayını 1933-1947, 1948, s.22)

Friedrich Falke, öğrencilere tarafından çok sevilmiştir. Türk öğrenciler tarafından dürüst, mesleğine düşkün ve etrafına saygılı bir hoca olarak tanınan Falke(Çiftçi, 2008, s.286) ile ilgili olarak Arif Akman, şu düşüncelerini nakletmektedir:

"...itiraf etmek gerekir ki, kendisi yaşına göre çok aktif ve çok çalışkan, sabahları çok erken görevi başında bulunan ve akşamları geç vakitlere kadar çalışan ve hatta bazı günler sabah saat 6'da yatakhaneleri gezerek beden terbiyesine kalkmayan öğrencileri yataklarından kaldıran, Kayzer Wilhelm bıyıklı, babacan tutumlu ve yardım seven bir kimse idi. Hatta o kadar ki, Enstitü mensuplarının kurdukları Ziraat Mahallesi'nde ev yaptıran birçok arkadaşlara para yardımında bulunmuştur. Bu özelliklerinin yanında belirtmek gerekir ki, kendisi biraz eskiye bağlı (konservatif) idi. Fakat yine belirtmek gerekir ki, bazı noktalarda eleştirmek gerekse bile, kendisinin Yüksek Ziraat Enstitüsü'nün ilk gelişme yıllarında büyük hizmetleri olmuştur" (Akman, 1978, s.44).

Öğrencilerinden Hikmet Birand da Falke ile ilgili olarak şunları söylemektedir:

“Rektör Geheimrat Falke, yaşlı, babacan ve muhterem bir zattı. Fakülteleri Almanya’daki benzerleri gibi tesis ve techiz için elinden geleni yaptı” (Birand, 1960, s.20).

Sonuç olarak Friedrich Falke, Yüksek Ziraat Enstitüsü’nün kuruluşunu başarıyla gerçekleştirmiş çağın gereklerini uygulayan bir tarım kurumu oluşturulmuştur. Burada verilen eğitim sonrasında birçok uzman ve akademisyen yetişmiştir. Bu uzmanlar Türk köylüsünün eğitiminde ve Türk tarımının gelişiminde büyük katkı yapmışlardır.

Kaynaklar

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi

BCA.30.18.01.02.32.71.15

BCA.30.18.01.02.33.6.10

BCA.30.18.01.02.70.96.7

BCA.30.18.01.02.35.21.8

BCA.30.18.01.02.34.15.9

AKMAN, A., 1978, *“Türkiye’de Ziraat Yüksek Öğretim Reformunun Anatomisi”*, Ankara: Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları.

-----, 1948, *Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Yayını 1933-1947*, Ankara:Yüksek Ziraat Enstitüsü.

ARAS, N.K. Dölen, E. BAHADIR, O. (Ed.), 2007, *“Türkiye’de Üniversite Anlayışının Gelişimi”*, Ankara: Türkiye Bilimler Akademisi Yayınları.

1933-34 Senesi Ders ve Tatbikat Planı, Ankara: Yüksek Ziraat Enstitüsü.

1934-35 Senesi Ders ve Tatbikat Planı, Ankara: Yüksek Ziraat Enstitüsü.

BİRAND, H., 1960, *“Türk Yüksek Öğretiminde Çalışan Alman Bilginlerinin Hizmeti Hakkında”*, Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları.

ÇİFTÇİ, C.Y., 2008, *“Kuruluşunun 75.Yılında Yüksek Ziraat Enstitüsü(1933-1948)”*, Ankara:Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi.

KADIOĞLU, S., 2007-2008, *“Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü’nde Mülteci Bilim Adamları”*, Osmanlı Bilimi Araştırmaları, IX/1-2.

KRAL, A.R.V., 2010, *“Kemal Atatürk’ün Ülkesi”*, (S.E. Ülger, Çev.) İstanbul: Alfa Yayınları.

YAVUZ, C., 2010, *“Atatürk ve Almanya”*, Ankara:Berikan Yayınevi.

T. C.
BAŞVEKÂLET
MUAMELÂT MÜDÜRLÜĞÜ

Sıra No: .....
Sayı: 13499

KARARNAME

Yüksek Ziraat mektebi İktisadiyat Enstitüsünün işlerini tetkik ve çalışma programını tanzim etmek üzere Layipziğ Darülfünunu zirai iktisadiyat enstitüsü Müdürü Profesör Doktor Gehaymrat falkenin en x çok iki ay devam etmek, birinci mevki yataklı tren ücreti, ikamet ve seyahat günleri için ayrıca onar lira gündelik verilmek şartlarile, Türkiyeye getirilmesine müsaade olunması; Ziraat Vekillığının 2I/12/932 tarih ve 92835/56 sayılı tezkeresi üzerine İcra Vekilleri Heyetininin 2I/II/932 toplantısında kabul olunmuştur.

2I/II/932

REİSİCUMHUR

Gayi M. Kemali

Bş. V.

[Signature]

Ad. V.

[Signature]

M. M. V.

[Signature]

Da. V.

[Signature]

Ha. V.

[Signature]

Ma. V.

[Signature]

Mi. V.

[Signature]

Na. V.

[Signature]

İk. V.

[Signature]

S. İ. M. V.

G. İ. V.

[Signature]

Zr. V.

[Signature]

030 18 01 02 32 71 15

T. C.
BASVEKÂLET
Müamele Müdürüğü
Sıra : 13486
Sayı : 13486

KARARNAME

21/II/932 tarih ve 13499 sayılı kararnamaya zeyildir:

Yüksek Ziraat ve Baytar mektebi İktisadiyat enstitüsünün asrî ihtiyaçlara göre çalışmasını düzeltmek ve Rektörlük vazifesini ve Ziraat İktisadiyatı kürsüsü Müderrisliğini yapmak maksadile Laypziğ Darülfünunu zirai İktisadiyat enstitüsü profesörü Herr Gehaymrat Falke'nin ilişik konturatoda yazılı şartlar içinde memleketimize getirilmesi ve mukavelesinin akti; Ziraat Vekillığının 19/I/933 tarih ve 14734/3 sayılı tezkeresi üzerine İcra Vekilleri Heyetince 22/I/933 tarihinde kabul olunmuştur .

22/I/933

REİSİCÜMHUR

Gayi M. Kemal

Bş.V.

Samedy

Ad.V.

afusuf Kemal Zencirli S.

M.M.V.

Da.V.

W. W.

Ha.V.

H. T. B.

Ma.V.

M. H. H.

M.V.

Na.V.

L. H. H.

İK.V.

M. C.

S.İ.M.V.

S. H. H.

G.İ.V.

M. H. H.

Zr.V.

M. H. H.

030	18	01	02	03	6	10
-----	----	----	----	----	---	----

T. C.
BAŞVEKÂLET
KARARLAR MÜDÜRLÜĞÜ

Karar sayı

2

5431

Kararname

Ankara Yüksek Ziraat fakültelerinde yabancı Profesörlerle yapılan mukavelelerin müddet bitiminin, Profesörler tarafından verilen derslerin yarıda kalmasını teminen sömestire sonuna getirilmesi muvafık görüldüğünden Yüksek Ziraat Enstitüleri Rektörü Geheimart Profesör Dr. Falke ve Nebatat Profesörü Krause ile 2664 sayılı kararın birinci maddesi ucbince 1/haziran/936 dan 15/temmuz/939 tarihine kadar üçer se ne-den birer buçuk ay fazla müddetle mukavele aktine izin verilmesi; Ziraat Vekilliğinin 28/II/936 tarih ve 2314/43-257 sayılı teskeresile yapılan teklifi ve Maliye Vekilliğinin 14/12/936 tarih ve 112174/5027 sayılı mütalaanamesi üzerine İcra Vekilleri Heyetine 18/12/936 da onanmıştır.

REİSİCUMHUR

Baş. V.

S. Şimşir

Ad. V.

S. Şimşir

M. M. V.

S. Şimşir

Da. V.

S. Şimşir

Ha. V. V.

S. Şimşir

Ma. V.

S. Şimşir

Mf. V.

S. Şimşir

Na. V.

A. Çetinkaya

İk. V.

S. Şimşir

S. I. M. V.

S. Şimşir

G. I. V.

S. Şimşir

Zr. V.

S. Şimşir

080 18 01 02 70 36 7

T. C.
BAŞVEKÂLET
Münasiplik Müdürlüğü

Sıra: **14085**
Sayı: **14085**

KARARNAME

Ankara Yüksek Ziraat ve Baytar Mektebi Rektörlüğüne getirilen Herr Geheimrat Falke nin yanında kullanılmak üzere Vekâletin kadrosunda boş bulunan 200 lira ücretli tercümanlığın elli lirası mevkuf tutularak 150 lira ile ve 8 mart 933 tarihinden itibaren x çalıştırılmakta olan Alman tebaasından Frl Neverma na ait muamele- nin tasvibi; Ziraat Vekilliğinin 25/3/933 tarih ve 230 sayılı tez- keresiyle yapılan teklifi ve Maliye Vekilliğinin 29/3/933 tarih ve 4776/159 sayılı mutaleanamesi üzerine İcra Vekilleri Heyetinin 29/- 3/933 toplantısında kabul olunmuştur.

29/3/933

REİSİCÜMHUR

Şeyh M. Kemal

Bk.V.

[Signature]

Az.V.

[Signature]

M.MEV.

[Signature]

Da.V.

[Signature]

Ha.V.

[Signature]

Ma.V.

[Signature]

Mf.V.

[Signature]

Na.V.

[Signature]

İk.V.

[Signature]

S.M.V.

[Signature]

G.V.

[Signature]

Zr.V.

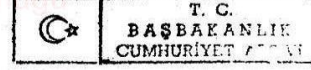
[Signature]

080	18	01	03	35	-21	8
-----	----	----	----	----	-----	---

T. C.
BAŞVEKALET
MUAMELÂT MÜDÜRLÜĞÜ

Sıra No: .....
Sayı: 13966

KARARNAME

Ücretleri bütçenin " E " cetveline dahil "673" üncü ecnebi mütehasısları tertibinden verilmek ve Yüksek Ziraat ve Baytar mektebi ve Enstitüleri Rektörlüğüne ve İktisadiyat Enstitüsü Profesörlüğüne x. tayin olunan Profesör Falke ile, yanında çalıştırılmak üzere getirilmeleri takarrür eden mütehasıslara ait ilişik kadronun tasdiki; Ziraat ve Maliye Vekilliklerinin 22/2/933, 23/2/933 tarih ve 97/, 2888/85 sayılı tezkereleri üzerine İcra Vekilleri Heyetinin 4/3/933 toplantısında kabul olunmuştur .

4/3/933

REİSİCUMHUR

Gazi M. Kemal

Bş. V.

S. W. W.

Ad. V.

Zamir Kemal

M. M. V.

Kenan

Da. V.

S. W. W.

Ha. V. V.

S. W. W.

Ma. V.

M. M. V.

Mi. V.

S. W. W.

Na. V.

2-11/1933

İk. V.

C. W. W.

S. İ. M. V.

S. W. W.

G. İ. V.

M. M. V.

Zr. V.

M. M. V.

330 18 01 02 34 15 9

